

Thesis Title	Dynamism of Local Ecological Knowledge: A Case Study of a Muong Community in Northern Vietnam	
Author	Nguyen Thi Dien	
M.A	Sustainable Development	
Examining Committee		
	Prof. Dr. Yos Santasombat	Chairman
	Lect. Dr. Anan Ganjanapan	Member
	Lect. Prek Gypmantasiri	Member

Abstract

This thesis is a case study on local ecological knowledge in a Muong community in Mai village, Hien Luong commune, Da Bac district, Hoa Binh province, Northern Vietnam. This thesis uses term “local ecological knowledge” to indicate a system of practical ‘resource management’ knowledge developed in and appropriate to a particular locality or ecosystem. Local ecological knowledge reflects a complex, dynamic relationship between local people and environment.

Local knowledge for a long time was presented by static characteristics that opposite to scientific knowledge and was assumed as homogenous and lacking the will to change. This thesis critiques these essential perceptions that try to make a dichotomy between local and scientific knowledge and prevent the actual dynamic, fluid and flexible potential of local knowledge to be achieved. Though investigating the situation in which a Muong community synthesizes their practical experiences by combining both local knowledge and scientific knowledge in agricultural practice and natural resources management, this thesis aims to explore the dynamism of local ecological knowledge. I consider the dynamism of local ecological knowledge in its the potential to modify, penetrate, connect and coexist with various knowledge systems in a dialectical relationship within social and natural conditions. This potential is the continuous process of synthesis experiences of local farmers.

In order to understand the dynamism of local knowledge, I emphasize social and natural environmental change in agrarian transformation as the decided factor of changing process. Through this process, local ecological knowledge is shifted, transformed, reinterpreted and reshaped so as constitute new systems of meaning.

Through this process, scientific knowledge also intervenes or interpenetrates with local knowledge and can be presented in new realities. Therefore this thesis also aims to identify and analyze factors that affect change in local knowledge related to forms of resource management at the household and community levels.

The dynamism of local ecological knowledge happens in the development context as a way to express the adaptation of knowledge to deal with natural and social environmental change. Change of local knowledge in response to agricultural intensification to meet food demand is described as a continuous process of transformation, which occurs historically. I view this as a constant process of breaks, interruptions and reorganization, in which local ecological knowledge is reordered, rearranged, and repositioned, so as to provide new forms of knowledge practices to articulate new historical realities.

The historical development of Muong people in Mai village since the time of village settlement until now is described to understand changing in ecological values, social organization and natural resource management, which relate closely to changing local ecological knowledge. The local ecological knowledge of Muong people is presented both in perception and in practice. The way Muong people give meaning to their ecological resources is analyzed through the Muong definitions of the concept land and forest. This expiates the social and cultural aspects of Muong ecological knowledge. The ecological concepts of Muong people also are presented in comparison to those of scientific knowledge. The practical dimensions of local ecological knowledge are analyzed through the way Muong peoples in Mai village manage their resources such as land, crop, and forest. This thesis found out that local peoples do not completely changed their life in the development process. They still keep their own customs and their own habits in agricultural practice and resource management. They also do not passively accept the impacts of outside force but they only apply it in the case that it is suitable for their natural and social condition. This is evident from Muong community in Mai village. Their local knowledge is not static but dynamic and flexible according to the changing in natural and social conditions.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	พลวัตของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านนิเวศวิทยา: กรณีศึกษาชาวเมืองในตอนเหนือของประเทศเวียดนาม	
ชื่อผู้เขียน	นางเหวียน ที เสียน	
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการพัฒนาอย่างยั่งยืน	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ศาสตราจารย์ ดร. ยศ สันตสมบัติ	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ ดร. อานันท์ กาญจนพันธุ์	กรรมการ
	อาจารย์พฤกษ์ ยิบมันตะศิริ	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นกรณีศึกษาความรู้ด้านนิเวศวิทยาท้องถิ่น ในชุมชนเมือง หมู่บ้านไม้เขตเฮียน เลือง อำเภอ ดา บัค จังหวัด ฮัว บิน ในภาคเหนือของประเทศเวียดนาม วิทยานิพนธ์นี้ได้ใช้คำว่า “ความรู้ด้านนิเวศวิทยาท้องถิ่น” เพื่อชี้ให้เห็นระบบความรู้ด้าน “การจัดการทรัพยากร” ในภาคปฏิบัติที่แสดงถึงการพัฒนาและความเหมาะสมของท้องถิ่นกับระบบนิเวศ ความรู้ด้านนิเวศวิทยาท้องถิ่นนี้ยังได้สะท้อนถึงความซับซ้อน และพลวัตของระบบความสัมพันธ์ของชุมชนท้องถิ่นกับสิ่งแวดล้อม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกนำเสนอเป็นชุดความรู้ตรงกันข้ามกับความรู้วิทยาศาสตร์ และเป็นความรู้ที่หยุดนิ่ง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ วิทยานิพนธ์นี้ได้วิพากษ์ความคิดเหล่านี้ ซึ่งเป็นความคิดคู่ตรงข้ามระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความรู้วิทยาศาสตร์โดยมองข้ามพลวัต การผสมผสานกลมกลืนของภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการสำรวจและวิจัยที่ชุมชนเมืองนั้น พบว่ามีการใช้ความรู้ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้วิทยาศาสตร์เข้าด้วยกันในการเกษตร และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ วิทยานิพนธ์นี้มีจุดประสงค์ที่สำรวจ ค้นหาพลวัตของความรู้ด้านนิเวศวิทยาท้องถิ่น จากงานศึกษาที่ผู้เขียนพิจารณาว่า พลวัตนี้ได้ผสมผสาน กลมกลืนและสอดคล้อง กับความรู้ชุดอื่นๆ ที่หลากหลาย ทั้งในด้านสังคมและวิถีธรรมชาติ พลวัตของความรู้ด้านนิเวศวิทยานี้ยังคงดำรงอยู่ต่อเนื่องในวิถีของชาวนาท้องถิ่น

ดังนั้น เพื่อความเข้าใจในพลวัตของภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เขียนได้เน้นถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและธรรมชาติแวดล้อม ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงระบบที่ดินเป็นปัจจัยหลัก ในกระบวนการเปลี่ยนแปลงนี้ ความรู้ในเวศวิทยาท้องถิ่นได้รับผลกระทบ เปลี่ยนแปลง ถูกตีความ และให้ความหมายใหม่ ความรู้วิทยาศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งที่แทรกแซงเข้าสู่ระบบการตีความหมายใหม่ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนั้นการศึกษานี้จึงได้วิเคราะห์และชี้ให้เห็นถึงปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ที่ส่งผลการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน

พลวัตของความรู้ในเวศวิทยาท้องถิ่นนี้เกิดขึ้นในบริบทการพัฒนา เพื่อปรับความรู้เชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงภูมิปัญญาท้องถิ่นนี้สะท้อนถึงการเกษตรแบบเข้มข้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการอาหารที่มีมากขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ผู้เขียนพิจารณาว่าคนเมืองได้ใช้ความรู้ทั้งสองชุด และนำมาผสมผสาน สร้างขึ้นใหม่ เป็นความรู้ที่เชื่อมโยงทั้งทางประวัติศาสตร์และปัจจุบัน

ตามประวัติศาสตร์การพัฒนาของคนเมือง ในหมู่บ้านไม้ ตั้งแต่การตั้งถิ่นฐานของหมู่บ้านจนถึงปัจจุบัน ได้แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงคุณค่าของระบบนิเวศ องค์การทางสังคม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับการเปลี่ยนแปลงความรู้ในเวศวิทยาท้องถิ่น คนเมืองนั้นได้แสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจความรู้ในเวศวิทยาท้องถิ่นทั้งทางด้านความคิดและการปฏิบัติ วิธีที่คนเมืองให้ความหมายต่อทรัพยากรนิเวศวิทยานั้นวิเคราะห์ได้จากการให้คำจำกัดความและแนวคิดต่อที่ดินและป่า ซึ่งมีนัยยะด้านสังคมและวัฒนธรรมของความรู้ในเวศวิทยาของคนเมืองแสดงอยู่ด้วย แนวคิดนิเวศวิทยาของคนเมืองได้ใช้มุมมองเปรียบเทียบกับแนวคิดความรู้วิทยาศาสตร์ด้วย นอกจากนั้น แนวทางการปฏิบัติความรู้ในเวศวิทยาท้องถิ่นสามารถวิเคราะห์ได้จากวิถีคนเมืองในหมู่บ้านไม้ ต่อการจัดการทรัพยากรของพวกเขาเอง เช่น ที่ดิน พืชผล และป่า การศึกษานี้ค้นพบว่าวิถีชีวิตของชาวบ้านในระบบกลไกการพัฒนา ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง พวกเขายังคงดำรง รักษาประเพณีและวิถีการผลิตเกษตรกรรมและการจัดการทรัพยากรของพวกเขาอยู่เช่นเดิม และนอกจากนั้น คนเมืองไม่ได้เป็นกลุ่มที่ถูกกระทำจากอิทธิพลภายนอก แต่พวกเขาปรับวิธีการเหล่านั้นเพื่อมาใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติท้องถิ่นและสังคมของพวกเขาเองด้วย ทั้งหมดนี้คือผลการศึกษาจากชุมชนเมืองหมู่บ้านไม้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของพวกเขาไม่หยุดนิ่ง แต่แสดงให้เห็นถึงพลวัต และการผสมผสานเพื่อสอดคล้องกับสังคมและธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลง